

UNIVERZITET U NOVOM SADU

FAKULTET TEHNIČKIH NAUKA U NOVOM SADU

Fakultet Tehničkih nauka

Sigurnost i bezbednost u Smart Grid sistemima

Projektni zadatak 3 - Dokumentacija

1. SISTEM

U ovom odeljku se nalazi kratak opis projektnog zadatka, dizajn sistema, kao i arhitektura sistema.

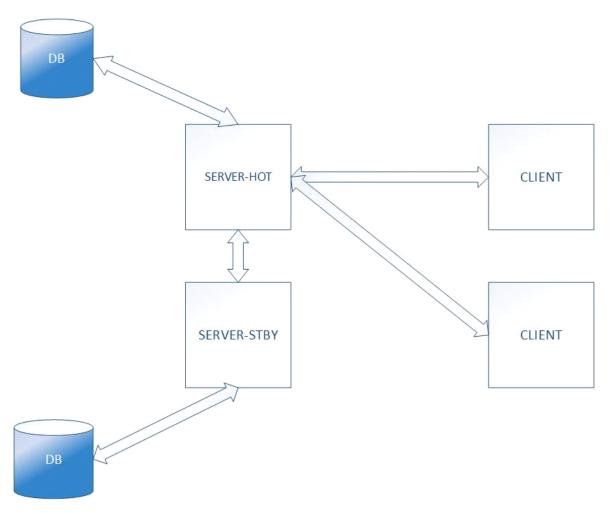
1.1 OPIS SISTEMA

Implementirati klijent – servis model koji simulira anti – malware.

- Anti malware servis je komponenta kojoj klijenti pristupaju sa zahtevom za proveru potpisa određene aplikacije koja je izvršava. Autentifikacija između servera i klijenta se vrši pomoću sertifikata. Komunikacija se vrši preko TCP protokola.
- Klijentska aplikacija ima dve uloge:
  - Praćenje aplikacija i procesa u izvršavanju aplikacija. Kada se aplikacija pokreće, klijentska aplikacija treba da preuzme digitalni potpis aplikacije koja se pokreće i da pošalje Anti malware servisu koji treba da vrati odgovor da li je aplikacija koja se pokreće bezbedna ili je zaražena.
  - O Druga uloga je mogućnost prosleđivanja putanje do određenog fajla na disku koji klijentska aplikacija treba da proveri, da preuzme digitalni potpis i da pošalje Anti malware servisu koji treba da vrati odgovor da li je aplikacija koja se pokreće bezbedna ili je zaražena.
- Prilikom slanja podataka od klijenta ka servisu podaci treba da budu kodirani 3DES algoritmom, tj. ne šalju se u obliku otvorenog teksta.
- Implementirati 3DES algoritam u CBC modu. Prilikom izrade zadatka voditi računa o mogućnostima paralelizacije operacija.
- Potpis aplikacije koja se proverava predstavlja heš vrednost, i kao takva heš vrednost se čuva u jedinstvenoj bazi podataka (MySQL, SQLite, Mongo...) kojoj pristupa servis.
- Sve akcije klijentske aplikacije treba da budu logovane u Windows Event Log-u, kao i odgovor anti malware servisa o bezbednosti aplikacije koja je predmet analize.
- Dodatno, server treba da omogući Failover funkcionalnost. Potrebno je obezbediti redundantnu server komponentu koja u slučaju nedostupnosti primarnog servera može da preuzme njegovu ulogu:
  - Održavanje integriteta podataka između primarne i backup komponente.
- Moguénost klijenta da komunicira sa novom server komponentom nakon failovera.

1.2 ARHITEKTURA SISTEMA

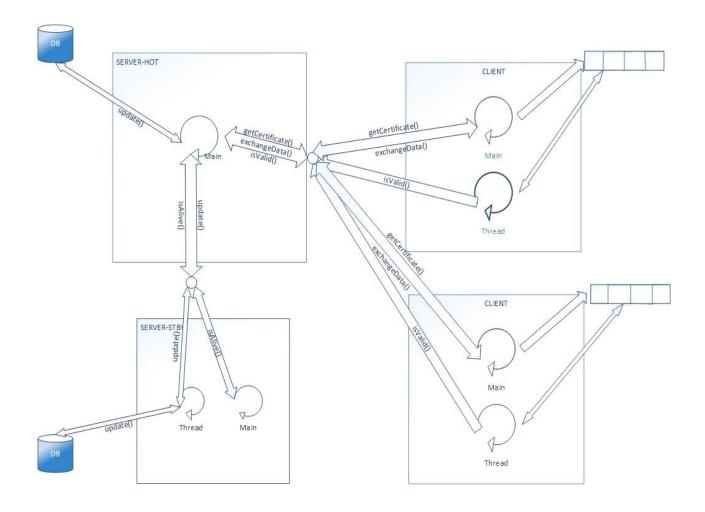
Arhitekturu sistema čine aktivni server (hot server), backup server (standby server), klijentske aplikacije, i baze podataka (po jedna baza za svaki server). U bazi podataka se nalazi tabela sa heševima aplikacija (procesa) koje nisu zaražene, tj. koje su bezbedne, kao i odgovarajuća imena aplikacija. Klijent može da unese putanju do određenog fajla na disku, ili da pokrene željeni proces na računaru, koji treba da se proveri da li je zaražen. U tom trenutku se proverava da li se heš vrednost aplikacije nalazi u white listi u bazi, tj. da li je aplikacija bezbedna. U zavisnosti od ishoda pretrage baze klijentu se javlja da li je aplikacija bezbedna ili nije. Na jedan server je moguće nakačiti proizvoljan broj klijenata. Naravno samo klijenti sa odgovarajućim sertifikatima mogu da se povežu sa servisom. Ukoliko iz nekog razloga aktivni server padne ili postane nedostupan, tada će njegovu ulogu da preuzme backup server, tj. učiniće se prevezivanje. Podržana je funkcionalnost održavanja integriteta podataka između aktivnog i backup servera. Na slici 1.1 je prikazana arhitektura sistema.

Slika 1.1 Arhitektura sistema

1.3 DIZAJN SISTEMA

Dizajn sistema sadrži detaljan model, tj. osnovne komponente sistema, tip komunikacije, kao i tok podataka između njih, što je prikazano na slici 1.2.

Slika 1.2 Dizajn sistema

2. STRUKTURE PODATAKA

U ovom poglavlju su prikazane strukture podataka koje su korišćene za implementaciju sistema.

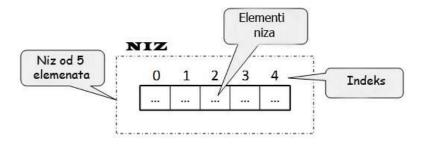
2.1 Dictionary

Dictionary je možda i najčešće korišćena kolekcija u C# koja predstavlja asocijativni kontejner. Asocijativna iz razloga što se prilikom skladištenja podacima dodeljuje ključ (key) koji služi za manipulisanje podacima u kolekciji. Dictionary važi za najbržu asocijativnu kolekciju jer u osnovi koristi HashTable strukturu. To znači da su vrednosti ključeva hash vrednosti, čime se znatno poboljšavaju performanse u radu sa ovom vrstom kolekcija. Razlika između HashTable i Dictionary kolekcije je u tome što je dictionary generički tip, što dicitonary čini type safe strkturom, odnosno nije moguće dodati slučajan tip elementa u kolekciju, a samim tip nije potrebno kastovanje podataka prilikom čitanja elemenata iz kolekcije. Vreme potrebno za dodavanje, uklanjanje i pretraga je relativno konstantno bez obzira na veličinu kolekcije.

Elementima dictionary-a se pristupa preko vrednosti ključa. Ukoliko nismo sigurni da li se ključ po kom pristupamo elementu dictionary-a zaista nalazi u dictionary-u, potrebno izvršiti odgovarajuću proveru pre pristupanja. Ta provera se najčešće izvršava koristeći metodu ContainsKey. Međutim, ukoliko postoji potreba za čestim pristupanjem elementima sa verovatnoćom da ključ ne postoji u dictionary-u, efikasnije je koristiti metodu *TryGetValue*. Ova metoda u pozadini proverava da li navedeni ključ postoji u kolekciji, a zatim vraća vrednosti elementa koji je dodeljen tom ključu. U slučaju da ključ ne postoji, biće vraćena default vrednost koja odgovara tipu elementa. Dakle, za pristupanje elementima preko ključa treba koristiti metodu *TryGetValue* kao mnogo pouzdaniji i efikasniji način pristupanja.

2.2 Nizovi

U rešavanju raznih problema javlja se potreba za postojanjem većeg broja podataka istog tipa koje predstavljaju jednu celinu. Zbog toga se u programskim jezicima uvodi pojam niza ili u opštem slučaju pojam polja. Ovo možemo predstaviti slikom.

Elementi niza su numerisani sa 0,1,2..,n-1.

Ovi brojevi se nazivaju indeksima elemenata niza. Broj elemenata u nizu predstavlja njegovu dužinu. Nizovi mogu biti različitih dimenzija. Najčešće se koriste jednodimenzionlani nizovi ili vektori i dvodimenzionalni nizovi ili matrice.

Niz predstavlja složeni tip podataka, sačinjen od nekolicine drugih podataka istog ili različitog tipa. Svaki podatak u nizu se naziva njegovim elementom, a svaki element ima svoj indeks, preko kojeg pristupamo tom elementu u nizu.

Nizovi u okviru našeg sistema se koriste u dosta slučajeva. Uglavnom se koriste za podatke, pre svega nizove bajtova podataka koji se enkriptuju i dekriptuju, kao i ključeve i inicijalni vektor koji su predstavljeni kao nizovi bajtova. Takođe nizovi se dosta koriste za implementaciju 3DES algoritma.

3. TESTIRANJE

Vršeno je više testiranja koja su opisana u daljem tekstu. Testovi pokrivaju sve pozitivne i negativne testne slučajeve (npr. uspešna i neuspešna autentifikacija).

Testirana je mogućnost ubrzanja programa pomoću paralelizacije. Paralelizacija je odrađena na dekripciji kod 3DES algoritma. Slika 3.1 prikazuje kojom brzinom se izvršava 3DES enkripcija i dekripcija sa paralelizovanom dekripcijom. Enkripcija i dekripcija su pozivani više puta. Na slici 3.2 nalazi se prikaz enkripcije i dekripcije bez paralelizacije. Na osnovu testova, zaključili smo da je algoritam bez paralelizacije znatno brži pri inicijalnom pokretanju, a posle su rezultati slični.

Slika 3.1 Prikaz rada programa sa paralelizacijom

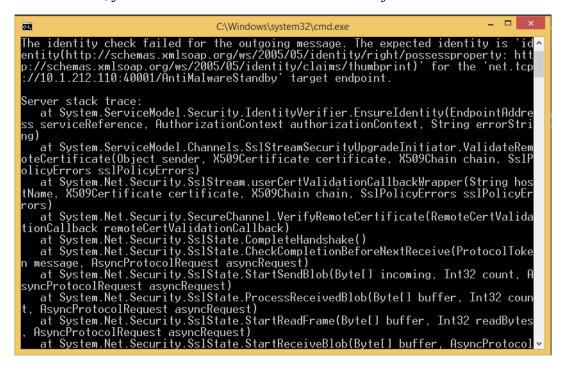
```
file:///C:/Users/ftn/Desktop/ESI-SiBuSGS/AntiMalware/Client/DES Test/bin/Deb... - 
Without parallelization: 00:00:00.00095381
Without parallelization: 00:00:00.0005341
Without parallelization: 00:00:00.0005917

- 

### Parallelization: 00:00:00.0005917
```

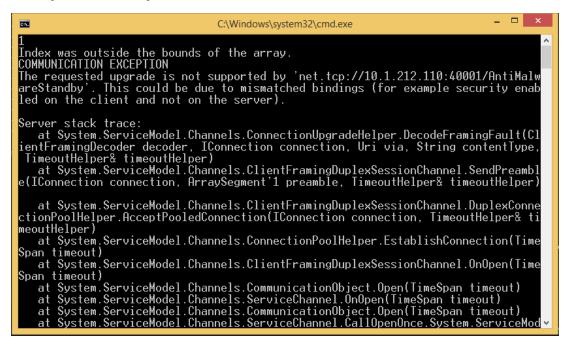
Slika 3.2 Prikaz rada programa bez paralelizacije

Ponašanje programa kada klijent poseduje nevalidan sertifikat i pokušava da koristi usluge sistema je prikazano na slici 3.3. Kao što se na slici može videti klijent ne uspeva da se poveže sa servisom, jer nema validan sertifikat za autentifikaciju.

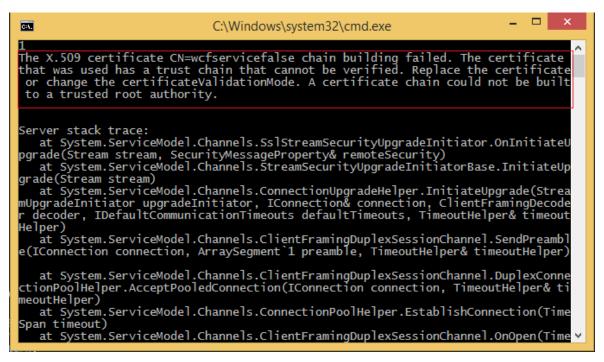
Slika 3.3 Ponašanje programa sa nevalidnim klijentskim sertifikatom

Na slici 3.4 nalazi se prikaz ponašanja programa ako klijent nema sertifikat, a pokušava da komunicira sa serverom. Kao što se može videti na slici u ovoj situaciji dolazi do communication exception-a, jer klijent ne poseduje nijedan sertifikat za autentifikaciju, a definisana je autentifikacija sertifikatima.

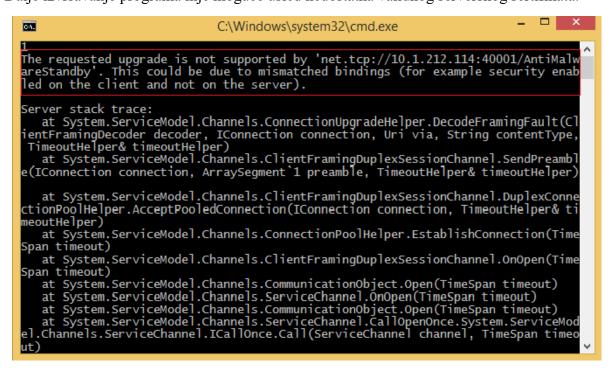
Slika 3.4 Ponašanje programa kada klijent nema sertifikat

Ponašanje programa kada server ima nevalidan sertifikat prikazano je na slici 3.5. U okviru poruke jasno se zaključuje da serverski sertifikat nije validan, tj. da sertifikat koristi trust chain koji se ne može proveriti, tako da dalje izvršavanje programa nije moguće bez validnog sertifikata.

Slika 3.5 Ponašanje programa kada server ima nevalidan sertifikat

Na slici 3.6 prikazano je kako se program ponaša kada server ne poseduje sertifikat. Dalje izvršavanje programa nije moguće usled nedostatka validnog serverskog sertifikata.

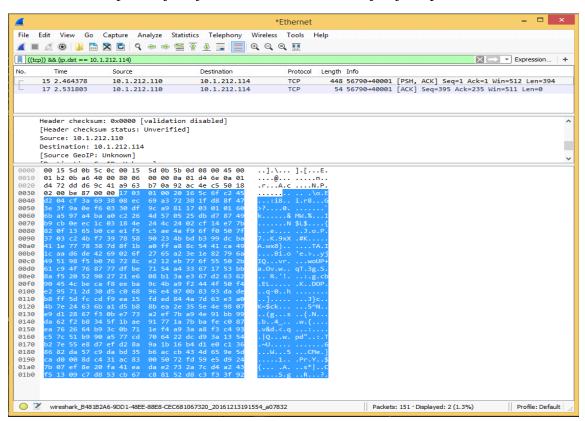
Slika 3.6 Ponašanje programa kada server ne poseduje sertifikat

3.1 Testiranje ispravnosti sigurnosnih protokola kroz alat Wireshark

U okviru ovog poglavlja biće izvršeno testiranje ispravnosti sigurnosnih protokola putem alata *Wireshark*.

Wireshark je besplatan paket analizator, otvorenog koda. Koristi se za mrežno rešavanje problema, analizu, razvoj softvera, i komunikacionog protokola. Ovo je softver koji razume različite mrežne protokole. Može analizirati i prikazivati polja, zajedno sa njihovim značenjima kao što je navedeno od strane različitih mrežnih protokola.

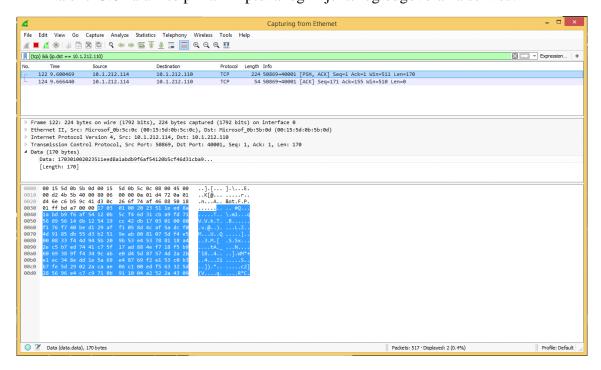
Da bi ovaj test bio uspešan potrebno je videti da li su podaci prilikom razmena poruka enkriptovani. Kao što se na narednim slikama može videti podaci prilikom razmena poruka su enkriptovani, tj. ne šalju se u čistom obliku (*plain text-u*). Dalje je potrebno pokazati da enkriptovane poruke klijentovog odgovora ka servisu, kao i poruke klijenta ka servisu koje nisu enkriptovane, nisu iste. To se može videti na slikama 3.7 i 3.8 ukoliko se uporede odgovori.

Slika 3.7 prikazuje klijentov zahtev ka servisu koji nije kriptovan.

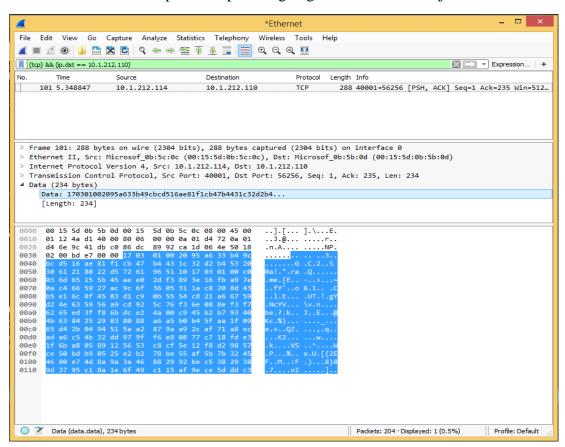
Slika 3.7 Prikaz klijentovog odgovora ka servisu koji nije kriptovan

Na slici 3.8 nalazi se prikaz kriptovanog klijentskog odgovora ka servisu.

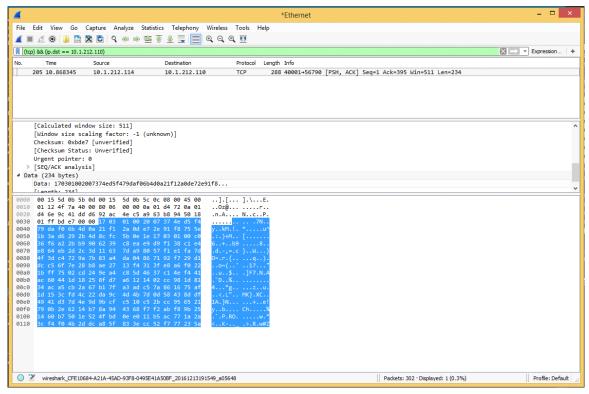
Slika 3.8 Prikaz kriptovanog klijentskog odgovora ka servisu

Na slici 3.9 nalazi se prikaz kriptovanog odgovora servisa ka klijentu.

Slika 3.9 Prikaz kriptovanog odgovora servisa ka klijentu

Na slici 3.10 nalazi se odgovor servisa klijentu bez TripleDES šifrovanja.

Slika 3.10 Odgovor servisa klijentu bez TripleDES šifrovanja

3.2 Testiranje curenja memorije putem alata WinDbg

Debugging je tehnika za otkrivanje problema i grešaka (bugova) u programskom kodu koje se mogu ispoljavati stalno ili povremeno. Stavljanje breakpoint-a u izvornom kodu koristeći Visual Studio je jedan od načina za debugging, ali to nije uvek moguće, jer izvorni kod ne mora uvek biti dostupan. U tom slučaju, potrebno je koristiti debugging alate kako bi se analizirali različiti problemi kao što je pronalaženje uzroka rušenja aplikacije, problemi sa performansama (performance issues), curenje memorije (memory leak), i slično. Glavna prednost ovog alata je GUI komponenta koja znatno olakšava proces debugovanja.

Slika 3.11 prikazuje clientSn

```
Command - C:\Users\ftn\Documents\E53-2016\ESI-SiBuSGS\AntiMalware\Client\Ser...
              e73448
                                                       64
64
40
Statistics
Statistics:

MT Count TotalSize Class Name

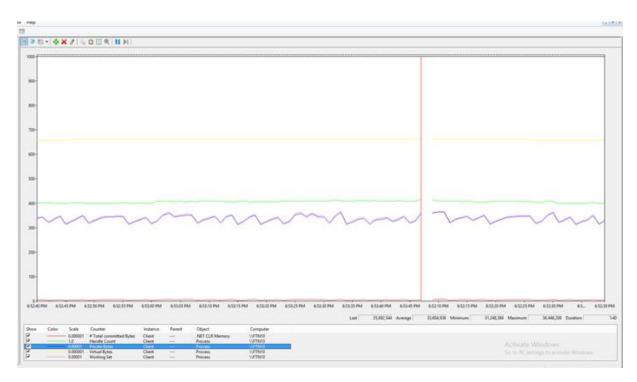
MT Count TotalSize Class Name

00007ffde84ab038 1 24 00007ffde84ab038 1 24 System

System Collections Generic ObjectEqualityComparer 1 [System ServiceModel Channel
00007ffd96187e60 1 40 00007ffd96187e60 1 40 System
System Collections Generic List 1[[MySql.Data.MySqlClient Replication ReplicationSer
00007ffd96128c18 1 40 00007ffd96128c18 1 40 Server
64 System
                                                                                                        64 System
00007ffd96123d18 2 64 00007ffd96123d18 2
Microsoft.VisualStudio.Diagnostics.ServiceModelSink.StubServerEventSink
00007ffd95fb95e0 1 72 00007ffd95fb95e0 1
                                                                                                        64 Micros
 00007ffd95fb95e0 1
Server Service
00007ffde84b6d78 1
System ServiceModel.Channels.ServerS
                                                                                                        72 Server
                                                  80 00007ffde84b6d78
                                                                                       1
                                                                                                        80 System
                                                SessionDecoder
128 00007ffdebde4918
3
                                                                                                       128 System
00007ffde84b6528 4 256 00007ffde84b6528
System.ServiceModel.Channels.ServerSessionPreambleDemuxCallback
                                                                                                       256 Syste
                                                                                                      312 System
  1007ffde84b7068
                                                312 00007ffde84b7068
         ServiceModel.Channels.ServerSessionPreambleConnectionReader+ServerFramingDupl
Total 22 objects
Total 22 objects
0:010>
```

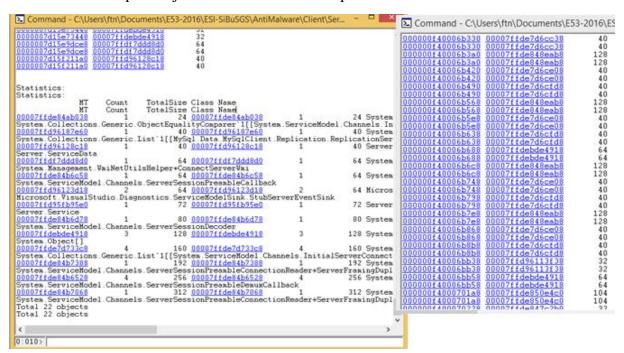
Slika 3.11

Slika 3.12 prikazuje (*resourceManagerClient*) kako se program ponaša kada je izložen stres testu. Na monitoru su prikazani sledeći podaci: *total commited bytes, handle count, private bytes, virtual bytes i working set*.

Slika 3.12 Prikaz ponašanja programa kada je izložen stres testu

Slika 3.13 prikazuje server client connected p2 sn2

Slika 3.13 Prikaz

Na slici 3.14 server client connected sn2

10> !dumpheap	-type Server	791174 (2012)	[22222244224424424444444444444444444444	2000010
Address	MT	Size	000000f40006b330 00007ffde7d5cc38 40 000000f40006b330 00007ffde7d5cc38 40	
Address	MT	Size	000000f40006b330 00007ffde7d6cc30 40 000000f40006b3a0 00007ffde848eab8 128	
		32	0000000f40006b3a0 00007ffde848eab8 128	
	00007ffd96123d18		000000f40006b420 00007ffde7d6ce08 40	
0007d15cedaf8	00007ffd96123d18	32	000000f40006b420 00007ffde7d6ce08 40	
	00007ffde84b6528	64	[000000f40006b490 00007ffde7d6cfd8 40	
0007d15d16ff8	00007ffde84b6528	64	0000000f40006b490 00007ffde7d6cfd8 40	
0007d15d17110	00007ffde7d733c8	4.0	000000f40006b568 00007ffde848eab8 128	
0007d15d17110	00007ffde7d733c8	40	000000f40006b568 00007ffde848eab8 128	
0007d15d17138	00007ffdebde4918	32	0000000f40006b5e8 00007ffde7dsce08 40 000000f40006b5e0 00007ffde7dsce08 40	
		32	0000000140006b638 00007ffde7dscfd8 40	
0007d15d17138	00007ffdebde4918		0000000f40006b638 00007ffde7d5cfd8 40	
0007d15d62d28	00007ffde84b6528	64	000000f40006b688 00007ffdebde4918 64	
0007d15d62d28	00007ffde84b6528	64	000000f40006b688 00007ffdebde4918 64	
0007d15d62e40	00007ffde7d733c8	40	[000000f40006b6c8 00007ffde848eab8 128	
0007d15d62e40	00007ffde7d733c8	40	000000f40006b6c8 00007ffde848eab8 128	
0007d15d986f8	00007ffd96123d18	32	000000f40006b748 00007ffde7d6ce08 40 000000f40006b748 00007ffde7d6ce08 40	
0007d15d986f8	00007ffd96123d18	32	000000f40006b798 00007ffde7dscfd8 40	
0007d15dd0de0	00007ffde84b6528	64	000000t40006b798 00007ttde7d6ctd8 40	
			000000f40006b7e8 00007ffde848eab8 128	
0007d15dd0de0	00007ffde84b6528	64	000000f40006b7e8 00007ffde848eab8 128	
0007d15dd0ef8	00007ffde7d733c8	40	000000f40006b868 00007ffde7d6ce08 40	
0007d15dd0ef8	00007ffde7d733c8	40	0000000f40006b868 00007ffde7d6ce08 40 000000f40006b8b8 00007ffde7d6cfd8 40	
0007d15ddec08	00007ffde84b6528	64	0000000f40006b8b8 00007ffde7dscfd8 40 000000f40006b8b8 00007ffde7dscfd8 40	
0007d15ddec08	00007ffde84b6528	64	000000f40006bb38 00007ffd96113f38 32	
0007d15dded20	00007ffde7d733c8	40	000000f40006bb38 00007ffd96113f38 32	
0007d15dded20	00007ffde7d733c8	40	000000f40006bb58 00007ffdebde4918 64	
0007d15e0c9d0	00007ffdebde4918	64	000000f40006bbS8 00007ffdebde4918 64	
			000000f4000701a8 00007ffde850e4c0 104	
0007d15e0c9d0	00007ffdebde4918	64	000000f4000701a8 00007ffde850e4c0 104	
0007d15e0d2d0	00007ffde84ab038	24	0000000f400070228 00007ffde847c2b0 32 000000f400070228 00007ffde847c2b0 32	
0007d15e0d2d0	00007ffde84ab038	24	000000t400070248 00007ttde847c140 56	
0007d15e0d2e8	00007ffde84b6c58	64	000000f400070248 00007ffde847c140 56	
0007d15e0d2e8	00007ffde84b6c58	64	[000000f400070310 00007ffdm849db60 24	
0007d15e0d3c0	00007ffde84b6d78	80	000000f400070310 00007ffde849db60 24	
0007d15e0d3c0	00007ffde84b6d78	80	000000f4000739f0 00007ffde850e4c0 104	
0007d15e0e020	00007ffde84b7068	312	000000f4000739f0 00007ffde850e4c0 104 000000f400073a70 00007ffde847c2b0 32	
			000000f400073a70 00007ffde847c2b0 32	
0007d15e0e020	00007ffde84b7068	312	000000f400073a90 00007ffde847c140 56	
007d15e35328	00007ffde84b7388	192	000000f400073a90 00007ffde847c140 56	
0007d15e35328	00007ffde84b7388	192	000000f400073c80 00007ffde84a1440 272	
0007d15e444f0	00007ffd95fb95e0	72	000000f400073c80 00007ffde84a1440 272	
0007d15e444f0	00007ffd95fb95e0	72	00000064000740d0 00007ffde84a17e0 104	
0007d15e73420	00007ffd96187e60	40	000000f4000749d0 00007ffde84a17e0 104	
0007415-73420	00007ffd96187e60	40	<	
200 200 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	THE PERSON NAMED IN COLUMN 1	4.11	0:009>	

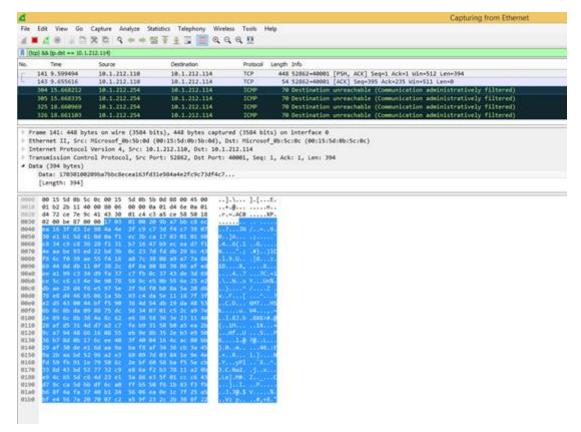
Slika 3.14

Slika 3.15 prikazuje serverheapstartedsn1

Slika 3.15 Prikaz

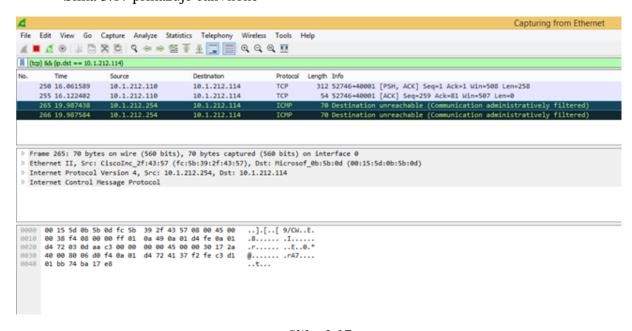
3.3 Testiranja vršena pomoću alata Cain and Abel

Na slici 3.16 nalazi se can + transport

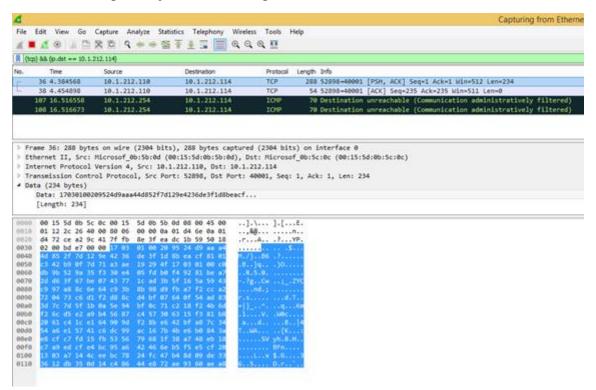
Slika 3.16

Slika 3.17 prikazuje can+none

Slika 3.17

Slika 3.18 prikazuje can+trans+cripto

Slika 3.18